

Provtagningsanvisning Pt-iohexol clear, relativt (1,73m2)

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Bestämning av njurfunktion.

2 Patientförberedelse

Patienten behöver inte vara fastande, men får inte ha genomgått undersökning med intravenös tillförsel av kontrastmedel under de senaste två dygnet (längre tid vid nedsatt njurfunktion). Kontraindikation är jodallergi/svår multiallergi.

3 Provtagning och provhantering

- Venprov:** Serumrör, med gel (guldgul kork) eller serumrör utan gel
- Kapillärprov:** Serumrör, med gel (guldgul kork) eller serumrör utan gel, mikrorör
- Centrifugering:** Se dokument [Centrifugering av provrör, Klinisk kemi och transfusionsmedicin](#).
- Förvaring:** Centrifugeras inom 4 timmar.
Centrifugerat gelrör (originalrör) kan förvaras i kyl (2-8 °C) upp till 24 timmar. Vid längre förvaring förs serum över till plaströr 13x75 mm som korkas.
Serum avskilt i nytt rör hållbart 24 timmar vid 2-8 °C, därefter fryser vid -20°C.

Notera patientens längd och vikt i Cosmic-medicinsk information alt. remiss.

Sätt venflon och tag 2 serumrör med gel märkta: **Före iohexolinjektion ("0-prov")**. Injicera Omnipaque enligt angiven tabell nedan, direkt följt av 10 mL NaCl (9 mg/mL). Vid kroppsvikt >40 kg användes 5 mL spruta. Vid kroppsvikt < 40 kg anpassa sprutans storlek efter inj.volymer så att precisionen blir så god som möjligt.

Notera exakt tid vid avslutad injektion på rören och i Cosmic-medicinsk information alt. remiss.

Tabell 1.

Vikt	Omnipaque (mg I/mL)	Antal mL
<10 kg	300 mg I/mL	0,6
10-20 kg	300 mg I/mL	1,2
20-40 kg	300 mg I/mL	3,0
>40 kg	300 mg I/mL	5,0

I normalfallet utförs **1-punkts clearance**. Tag 2 serumrör med gel (ej från venflon) för Iohexolbestämning;

4 **timmar** efter avslutad injektion vid förväntad normal njurfunktion.

7 **timmar** efter avslutad injektion om njurfunktionen förväntas vara halverad.

24 **timmar** efter avslutad injektion om njurfunktionen förväntas vara kraftigt nedsatt.

Om kroppsvattenvolymer ej kan beräknas (gravida, barn och patienter med ojämn vätskebalans) tages prover med **2-punktsclearance**, efter **3 och 4 timmar** (vid förväntad normal njurfunktion).

I vissa specialfall (ex. inför njurdonation eller kliniska studier) önskas 4-punkts clearance. Då tas förutom ”0-prov” det första provet efter **3-4 timmar** och därefter ytterligare tre prover med 20 minuters mellanrum. Tidsrymden mellan första och fjärde prov måste vara minst 60 minuter.

Tabell 2. Rekommenderade ungefärliga provtagningsstider för iohexol (i timmar efter iohexolinjektion) vid skattat absolut GFR (ej kroppsyte-normerade) enligt Cockcroft-Gault.

GFR (mL/min) (Cock-croft-Gault)	> 50 (mL/min)	20-50 (mL/min)	<20 (mL./min)
1-punkts clearance (ett prov)	4 tim	7 tim	24 tim
2-punkts clearance (två prov)	3* och 4* tim	5 och 7 tim	24 och 32 tim
4-punkts clearance (fyra prov)		180*, 200, 220, 240* minuter	

Ange exakt provtagningsstid på rören och i Cosmic-medicinsk information alt. remiss. Ange även Omnipaque-konc. (mg I/mL) och injektionsvolym.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

Anteckna exakt tid vid avslutad injektion i Cosmic-medicinsk information alt. remiss.

5 Analysfrekvens

1-2 gånger/vecka

Vardagar

6 Referensintervall, beslutsgräns

< 2 år Referensintervall saknas

2 - 17 år 86 - 134 mL/min/1,73 m²

18 - 50 år 80 - 125 mL/min/1,73 m²

51 - 65 år 60 - 110 mL/min/1,73 m²

> 65 år > 60 mL/min/1,73 m²

Uppgifterna för barn samt patienter över 65 år är dåligt underbyggda.

7 Bedömning

Låga värden ses vid njurskada. För bedömning, v.g. se regionala riktlinjer för Södra sjukvårdsregionen.

https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/regionala-riktlinjer---fillistning/tidig_uppt_initial_utredn_njursjd_sept2016.pdf

Förhöjda värden kan ses vid graviditet och diabetes mellitus.

Giltig fr.o.m: 2020-12-15

Giltig t.o.m: 2022-12-15

Identifierare: 120325

Provtagningsanvisning Pt-Iohexol clear, relativt (1,73m²)

7.1 Felkällor och variation

Patinenter med ödem eller ascites kan uppvisa falskt för låga GFR.

8 Kommentarer

Vid behov kan absolut GFR beräknas från relativt GFR på www.egfr.se.

9 Kod

NPU28294